

1.2.2023

Hyvinvointialuelouden ja -hallinnon neuvottelukunta 1/2023

Aika pe 27.1.2023 klo 9.30–11.30

Paikka Teams-etäyhteys

Osallistujat

Puheenjohtaja

Sirpa Paatero, kuntaministeri, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja

Juha Majanen, valtiosihteeri kansliapäällikkönä, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Susanna Huovinen, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö

Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, yksikön päällikkö, valtiovarainministeriö

Tero Tyni, budjettineuvos, valtiovarainministeriö

Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, sisäministeriö

Kari Hakari, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö

Outi Ryyppö, kehitysjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö (TEM:n jäsenten sijaisena)

Anneli Kiljunen, aluehallituksen puheenjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Sami Sipilä, konsernipalvelujen toimialajohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue

Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Eija Immonen, talousjohtaja, Kainuun hyvinvointialue

Olli Naukkarinen, hyvinvointialuejohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Helinä Saarela, talousjohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Maria Kaisa Aula, aluehallituksen puheenjohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja vt., Kymenlaakson hyvinvointialue

Tapani Melaluoto, aluehallituksen puheenjohtaja, Lapin hyvinvointialue

Markus Syrjänen, konsernipalvelujen johtaja, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue

Juhani Sand, konsernipalvelujen johtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue

Linda Jakobsson-Pada, hallintojohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue

Ismo Rouvinen, talousjohtaja, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Jouko Luukkonen, konsernipalvelujen johtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kari Janhonen, talouden vastuuvastuunvalmistaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue

Antti Niemi, talousjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Jyrki Vatanen, talousjohtaja, Satakunnan hyvinvointialue

Mikko Hokkanen, konsernipalvelujen johtaja, Vantaa-Keravan hyvinvointialue

Laura Saurama, konsernijohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS-yhtymä

Daniel Sazonov, apulaispormestari, Helsingin kaupunki

Pysyvät asiantuntijat

Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, muutosjohtaja, valtiovarainministeriö
Jarkko Levasma, ICT-johtaja, valtiovarainministeriö

Sihteeristö

Noora Heinonen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Hanna-Maija Perttola, projektiassistentti, valtiovarainministeriö

Erikseen kutsutut

Pasi Leppänen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
Markku Nissinen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
Merituuli Mähkä, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö
Tanja Rantanen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö

Käsiteltävät asiat**1. Kokouksen avaus ja osallistujien vahvistaminen**

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.30.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen esityslistaksi.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Havainnot ja havainnot alueiden vuoden 2023 talousarvioista

Pasi Leppänen alusti ensimmäisistä havainnoista hyvinvointialueiden vuoden 2023 talousarvioista.

Hyvinvointialueen talousarviosta- ja suunnitelmasta säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 115 §:ssä. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Talousarvion ja -suunnitelman yleisiä laadintaperiaatteita ovat tasapainoperiaate, täydellisyysperiaate ja kehysbudjetointiperiaate.

Leppänen kertoi Valtiokonttorin palveluun raportoiduista talousarviotiedoista, joita ministeriöt tulevat jatkossa käyttämään omaan tarpeisiinsa sekä erilaisiin tilastoihin ja ennusteisiin.

Taloussuunnitelman tasapainottaminen on esitetty hyvinvointialueilla eri tavoin. Joillakin alueilla taloussuunnitelmaan on sisällytetty yksilöimätön tuottavuus- ja taloudellisuustavoite, jota ei ole kohdennettu mihinkään menoerään. Tällaiset kohdentamattomat erät eivät näy Valtiokonttorin palvelussa ja siksi portaalien luvut voivat erota aluevaltuuston päättämästä talousarviokirjasta.

Vuosikate on lainanottovaltuuden laskennan lähtökohta, sillä se määrittää valtuuden mukaisen enimmäislainamäärän. Jos vuosikate on negatiivinen, on lainanottovaltuus nolla. Vain muutamalla alueella talousarvioihin kirjattu vuosikate on positiivinen vuonna 2023. Lainanottovaltuuden määrittelyssä voidaan kuitenkin päivittää käytettäviä lukuja, jos tilanne alueella muuttuu alkuvuoden aikana.

Leppänen totesi, että taloussuunnitelmavuodet tulisi esittää kaikissa talousarvion osissa, jotta kuvataan esimerkiksi se, millä tavalla kokonaistalous heijastuu käyttötalousosassa palveluihin ja miten alueen rahoitusasema kehittyy. Talousarvion rakenne ja hyvinvointialueen organisaation yhteys on myös hyvä kuvata selkeästi.

Keskusteltiin talousarvion laadinnasta ja lainanottovaltuuksista. Leppänen totesi, että tavoitteena on luoda talousarvion laadintaan käytännöt, jotka ovat yhdenmukaisia koko maassa. Todettiin, että jatkossa olisi hyvä sopia mm. tulevien rahoituslakien muutosten käsittelystä talousarvioissa. Lainanottovaltuudet ovat uudenlainen malli ja edellyttävät aiemmasta poikkeavaa laskentaa. On myös huomattava, että laskennallista valtuutta voidaan muuttaa. Vuokravastuut ovat mukana laskennassa siksi, ettei investoinnin toteuttaja olisi valtuuden määrittelyn kannalta ratkaiseva tekijä.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

5. Tilannekatsaukset hyvinvointialueiden rahoitusta koskeviin valmisteluihin

Eeva Mäenpää kertoi eduskunnan käsiteltävänä olevista esityksistä hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (HE 309/2022 vp ja HE 322/2022 vp), jotka koskevat siirtymätasauksen muutosta, kertakorvauksen kirjaamista, takautuvia palkkaharmonisaatiokustannuksia ja yliopistosairaalalisää. Keskusteltiin mm. kunnilta siirtyvien sote-kustannusten kirjausten oikeellisuuden varmistamisesta ja vuodelle 2022 ajoittuvista palkkaharmonisaatiokustannuksista, jotka tulevat huomioiduksi siirtolaskelmissa.

Merituuli Mähkä kertoi luonnoksesta Lapin ja Etelä-Savon hyvinvointialueille myönnettävästä valtion korvauksesta kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystysyksikön ylläpidosta johtuviin lisäkustannuksiin (HE 319/2022 vp ja täydentävä esitys). Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle helmikuun alussa ja voimaantulo olisi alkuvuoden 2023 aikana. Lausuntopalautteessa erilliskorvaukseen suhtauduttiin pääosin kriittisesti, sillä se rikkoo rahoituslainsäädännön yleiskatteellisuuden logiikan ja muodostaa samalla ennakkotapauksen.

Keskusteltiin rahoituslainsäädännöstä. Toisaalta nähtiin, että esimerkiksi Lapissa etäisyyksien puolesta olosuhdetekijät ovat niin poikkeukselliset, että tarve kahdelle sairaalalle on perusteltu. Toisaalta oltiin sitä mieltä, että tällaiset olosuhdetekijät olisi huomioitava rahoituksen määräytymistekijöissä, kuten etäisyyksien osalta jo tehdäänkin. Keskustelussa todettiin, että erilaisia alueellisia erityistarpeita on muitakin ja ne kaikki tulisi huomioida määräytymistekijöiden avulla. Keskeisenä pidettiin myös sitä, että päivystysasetusta muutettaisiin seuraavalla vaalikaudella siten, että kaikki alueet voisivat päättää vapaasti päivystyksistään.

Puheenjohtaja kertoi vuoden 2023 ensimmäisen lisätalousarvion valmistelusta hyvinvointialuelouden näkökulmasta. Sen osalta neuvottelut hyvinvointialueiden rahoituksesta jatkuvat edelleen.

Päätös: Merkittiin keskustelu tiedoksi.

6. Muut esille tulevat asiat

Todettiin, että valtiovarainministeriö on asettanut työryhmän selvittämään aluehallitusten jäsenten vaalikelpoisuutta. Tavoitteena on tehdä laadukas asiantuntija-arvioihin perustuva selvitys ensi kesän alkuun mennessä.

7. Seuraavan kokouksen ajankohta 8.2.2023 klo 9.00–13.00

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.34.